

PRÍPRAVA NOVEJ PARTNERSKEJ DOHODY PROCES - STAV - VÝZVY

Richard Filčák

Proces tvorby Partnerskej dohody 2021 – 2017 v SR

Úvodné **konzultácie s ministerstvami** v novembri a decembri 2018.

Priebežné hodnotenie napĺňania súčasnej Partnerskej dohody (2014-2020).

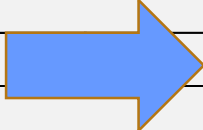
Následne bola uverejnená **Správa o Slovensku 2019 s prílohou D**, ktorá bližšie špecifikovala oblasti a zameranie budúcej podpory.

Súčasne s týmto procesom bol na Slovensku spustený online dotazník, ktorý **metódou Delphi** zisťoval pre každý cieľ politiky súdržnosti hlavné problémy/priority a súčasne špecifikoval ďalšie priority v poradí s odôvodnením prečo je to za prioritu považované:

Ciele / Partneri	Verejný sektor	Ekon. a social. partneri	Občianska spol.	Spolu
Poslané				
1	54	47	5	106
2	35	4	5	44
3	18	7	4	29
4	58	23	12	93
5	39	14	2	55
Celkom	204	95	28	327
Odpovede				
1	27	15	2	44
2	28	3	5	36
3	11	3	2	16
4	22	5	6	33
5	17	2	2	21
Celkom	105	28	16	150

AHP: proces agregácie Návrhových listov

Cieľ politiky	Návrhové listy	Agregované témy
1	$22+8+4+11=45$	$4+4+3+4=15$
2	$22+13+19+26=80$	$3+4+5+2=13$
3	$6+11+3=20$	$4+4+1=9$
4	$10+16+49=77$	$2+3+4=9$
5	17	
spolu	239	46

naliehavosť

Ktoré z opatrení musíme urobiť hneď, alebo aspoň v čo najkratšom čase. Toto opatrenie môže byť nevyhnutnou podmienkou pre zavádzanie iných opatrení. Odkladanie tohto opatrenia na neskôr bude viesť k závažným ekonomickým, sociálnym a environmentálnym následkom a nezvratným zmenám.

závažnosť

Porovnávaním opatrení stanovíte, ktoré by mohlo významnejšie ovplyvniť sociálny, ekonomický a environmentálny rozvoj SR. Opatrenie by malo významne pomôcť našej krajine čeliť veľkým spoločenským výzvam v nasledujúcom desaťročí. Nerealizovanie tohto opatrenia bude viesť k závažným ekonomickým, sociálnym a environmentálnym následkom a nezvratným zmenám.

uskutočiteľnosť

Ktoré z opatrení dokáže vláda SR, jednotlivé ministerstvá a ich agentúry uviesť do praxe, lebo nie všetko dokážeme realizovať. Žiadne opatrenie samo o sebe asi nedokáže zmeniť myslenie ľudí, zastaviť demografické zmeny alebo vyriešiť svetovú klimatickú krízu. Niektoré opatrenia však dokážu mať výrazný dopad na našu spoločnosť, hospodárstvo a životné prostredie, no v minulosti sme zlyhali pri ich implementácii. Bolo by možné dané opatrenie pri súčasnom chápaní problematiky realizovať / implementovať?

CIEĽ I: INTELIGENTNEJŠIA EURÓPA – INOVATÍVNA A INTELIGENTNÁ TRANSFORMÁCIA PRIEMYSLU

1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií

- 1.1.1 Podpora spolupráce akademického sektora a podnikov
- 1.1.2 Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
- 1.1.3 Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj
- 1.1.4 Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom priestore

1.2 Využívania výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády

- 1.2.1 Podpora digitálneho hospodárstva založeného na údajoch a moderných technológiách pre digitálnu transformáciu
- 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov
- 1.2.3 Podpora rozvoja umelej inteligencie a kybernetickej bezpečnosti
- 1.2.4 Modernizácia poskytovania verejných služieb

1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií

- 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania
- 1.3.2 Internacionalizácia malého a stredného podnikania
- 1.3.3 Podpora sieťovania podnikateľských subjektov

1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ

- 1.4.1 Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
- 1.4.2 Podpora ďalšieho vzdelávania v kontexte priemyselnej revolúcie 4.0 a inteligentnej špecializácie
- 1.4.3 Podpora odborného vzdelávania a prípravy v kontexte priemyselnej revolúcie 4.0. a inteligentnej špecializácie
- 1.4.4 Digitálne a podnikateľské zručnosti

CIEĽ 2: NÍZKOUHLÍKOVÉ OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO ADAPTOVANÉ NA ZMENU KLÍMY

2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov

2.1.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti a využívania OZE v podnikoch a zníženie energetickej náročnosti budov

2.1.2 Podpora obnoviteľných zdrojov energie a účinných systémov centrálneho zásobovania teplom (CZT) v oblasti zásobovania teplom a chladom a inteligentných energetických systémov, uskladňovania energie

2.1.3 Podpora udržateľnej mobility zvýšením podielu alternatívnych ekologických pohonov v doprave

2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám

2.2.1 Vodné hospodárstvo a retenčná schopnosť krajiny a sídelného prostredia

2.2.2 Preventívne opatrenia na ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy

2.2.3 Znižovanie rizika katastrof cestou zvyšovania kapacít, pripravenosti a reakcie

2.2.4 Podpora adaptačného procesu cestou zlepšenia dostupnosti údajov, podpory tvorby strategických dokumentov a zvyšovania povedomia verejnosti

2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia

2.3.1 Komplexný prístup k prevencii tvorby, opätovného použitia a zhodnocovania odpadov

2.3.2 Investície do zlepšenia kvality ovzdušia

2.3.3 Podpora prechodu k obehovému hospodárstvu a efektívne využitie zdrojov

2.3.4 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility

2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny

2.4.1 Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd

2.4.2 Investície do ochrany prírody, biodiverzity a kvality ekosystémov a ekosystémových služieb

CIEĽ 3: PREPOJENEJŠIA EURÓPA - MOBILITA A REGIONÁLNA PREPOJENOSŤ INFORMAČNÝCH A KOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

- 3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy**
 - 3.1.1 Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T
 - 3.1.2 Výstavba rýchlostných ciest
 - 3.1.3 Modernizácia železničnej infraštruktúry TEN-T, včítane uzlov
 - 3.1.4 Modernizácia vodnej dopravy

- 3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility**
 - 3.2.1 Modernizácia a výstavba ciest I. triedy
 - 3.2.2 Podpora regionálnej železničnej dopravy
 - 3.2.3 Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti včítane infraštruktúry
 - 3.2.4 Rozvoj cyklodopravy a jej infraštruktúry

- 3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti**
 - 3.3.1 Zlepšenie digitálnej pripojiteľnosti

CIEĽ 4: SOCIÁLNEJŠIA EURÓPA – IMPLEMENTÁCIA EURÓPSKEHO PILIERA SOCIÁLNYCH PRÁV

Zamestnanosť:

- 4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva
- 4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cieleňú pomoc a podporu v záujme zosúladienia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite
- 4.3 Podpora lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby vo väzbe na rodovo vyváženú účasť na trhu práce

Vzdelávanie:

- 4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností
- 4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania
- 4.5.1 Rovný prístup ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu
- 4.5.2 Podpora celoživotného vzdelávania – adaptabilita ľudských zdrojov pre zručnosti 21. storočia

Sociálna inklúzia:

- 4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnatelnosti
- 4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných rómskych komunít (MRK)
- 4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry
- 4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí

- 4.10 Riešenie materiálnej deprivácie

CIEĽ 5: EURÓPA BLIŽŠIE K OBČANOM

Politický cieľ 5: Európa bližšie k občanom

5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť

- 5.1.1 Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
- 5.1.2 Podpora partnerstiev miestnych a regionálnych aktérov a medziobecnej a medziregionálnej spolupráce
- 5.1.3 Zvýšenie bezpečnosti občanov a lepšie zabezpečenie verejných služieb
- 5.1.4 Integrovaný komunitný rozvoj obyvateľstva

5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifík a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska

- 5.2.1 Manažment a služby podporujúce udržateľný cestovný ruch
- 5.2.2 Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových objektov
- 5.2.3 Obnova a rozvoj kultúrnej infraštruktúry
- 5.2.4 Prírodné dedičstvo

5.3 Regióny so špecifickými potrebami

- 5.3.1 Podpora rozvoja zaostávajúcich regiónov

IMPLEMENTÁCIA

- Celková miera čerpania operačných programov (IOP) a programu rozvoja vidieka (PRV) dosiahla k 31.12.2018 len 21,85 %.
- Údaje zo systému ITMS2014+ indikujú, že jednotlivé operačné programy mali k 31.12.2018 veľmi rozdielne úrovne absorpčnej kapacity.
- Vysoká miera čerpania sa dosiahla v Operačnom programe Integrovaná infraštruktúra (OP II, 30,5 %), Operačnom programe Technická pomoc (OP TP, 34,4 %) a PRV (38 %).
- Štredne vysoká miera čerpania sa dosiahla v Operačnom programe Ľudské zdroje (OP LZ, 23,3 %).
- Nízku úroveň čerpania dosiahol Operačný program Rybné hospodárstvo (OP RH, 4,2 %), Operačný program Výskum a Inovácie (OP Val, 9,6 %), Integrovaný regionálny operačný program (IROP, 12,1 %), Operačný program Efektívna verejná správa (OP EVS, 14,5 %) a Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP, 16,1 %).

VÝZVY PRE ĎALŠÍ POSTUP

- Proces prípravy priorít prebehol zdola (*bottom up*) a bude ho treba zosúladiť s postojmi EK a aj s kontrolou uskutočniteľnosti a cieľov Európa 2030+ (*top down*)
- Zhoda na prioritách ako základ pre vyjednávanie finančného rámca
- Kľúčové pre realizáciu jednotlivých projektov budú operačné programy a ciele intervencií
- Od identifikácie problémov k systémovým a konkrétnym riešeniam

